پروتکل کارآزمایی بالینی
مرکز ثبت کارآزمایی بالینی ایران

۱۴۰۵/۰۸/۱۶

اثربخشی تمرینات آگاهی بدنی در بهبود توجه و کارکردهای اجرایی کودکان مبتلا به اختلالات یادگیری

چکیده پروتکل

هدف ازمطالعه
تعیین اثربخشی تمرینات آگاهی بدنی در بهبود توجه و کارکردهای اجرایی در کودکان ۸ تا ۱۲ ساله مبتلا به اختلال یادگیری خاص مراجعه‌کننده به کلینیک‌های روانشناسی شهر اهواز.

طراحی
یک کارآزمایی بالینی تصادفی، کنترل‌شده، با گروه‌های موازی و طرح پیش‌آزمون-پس‌آزمون انجام خواهد شد. 30 کودک به صورت تصادفی با استفاده از روش قرعه‌کشی به گروه‌های مداخله و کنترل اختصاص داده خواهند شد.

نحوه و محل انجام مطالعه
این مطالعه در کلینیک‌های روانشناسی در اهواز انجام خواهد شد. سی کودک واجد شرایط به صورت تصادفی به گروه‌های مداخله و کنترل اختصاص داده خواهند شد. پیامدها با استفاده از پرسشنامه مشکلات یادگیری کلرادو، آزمون عملکرد مداوم و پرسشنامه رتبه‌بندی رفتاری عملکرد اجرایی، نسخه دوم، در پیش‌آزمون، پس‌آزمون و پیگیری دو ماهه ارزیابی خواهند شد.

شرکت کنندگان/شرایط ورود و عدم ورود
معیارهای ورود: کودکان ۸ تا ۱۲ سال مبتلا به اختلال یادگیری خاص، نمره FSIQ بین ۹۰ تا ۱۱۰، عدم وجود مشکلات جسمی، حرکتی، بینایی یا شنوایی مؤثر بر مشارکت، و رضایت کتبی آگاهانه از والدین یا قیم قانونی. معیارهای خروج: اختلالات روانپزشکی یا عصبی-رشدی شدید همراه، استفاده از داروهایی که بر توجه یا عملکردهای اجرایی تأثیر می‌گذارند، یا مداخلات روانشناختی یا توانبخشی همزمان.

گروه‌های مداخله
شرکت‌کنندگان در گروه مداخله، یک بسته آموزشی روانی-حرکتی مبتنی بر آگاهی از بدن شامل ۱۲ جلسه، دو بار در هفته و هر جلسه ۴۵ دقیقه دریافت خواهند کرد. این جلسات شامل آگاهی از بدن ساختاریافته، حس عمقی، تعادل، هماهنگی دو طرفه، یکپارچگی بینایی-حرکتی، برنامه‌ریزی حرکتی، تمرینات ریتمیک و تکالیف دوگانه با هدف توجه و عملکردهای اجرایی خواهد بود. گروه کنترل در لیست انتظار باقی خواهند ماند و در طول دوره مطالعه هیچ مداخله‌ای دریافت نخواهند کرد.

متغیرهای پیامد اصلی
کارکردهای اجرایی، اختلالات یادگیری، توجه

اطلاعات عمومی

علت بروز رسانی
نام اختصاری

اطلاعات ثبت در مرکز
شماره ثبت کارآزمایی در مرکز: **IRCT20260906070928N1**
تاریخ تایید ثبت در مرکز: **2026-09-09, ۱۴۰۵/۰۶/۱۸**
زمان‌بندی ثبت: **prospective**

آخرین بروز رسانی: **2026-09-09, ۱۴۰۵/۰۶/۱۸**
تعداد بروز رسانی‌ها: **0**
تاریخ تایید ثبت در مرکز
2026-09-09, ۱۴۰۵/۰۶/۱۸

اطلاعات تماس ثبت کننده
نام
بهاره ملاحی کلاهی
نام سازمان / نهاد
کشور
جمهوری اسلامی ایران
تلفن
+98 61 3447 0141
آدرس ایمیل
bahar68apple@gmail.com

وضعیت بیمار گیری
بیمار گیری تمام شده
منبع مالی

تاریخ شروع بیمار گیری مورد انتظار
2026-09-21, ۱۴۰۵/۰۶/۳۰
تاریخ پایان بیمار گیری مورد انتظار
2026-10-23, ۱۴۰۵/۰۸/۰۱
تاریخ شروع بیمارگیری تحقق یافته
خالی
تاریخ پایان بیمارگیری تحقق یافته
خالی
تاریخ خاتمه کارآزمایی
خالی

عنوان علمی کارآزمایی
اثربخشی تمرینات آگاهی بدنی در بهبود توجه و کارکردهای اجرایی کودکان مبتلا به اختلالات یادگیری

عنوان عمومی کارآزمایی

تأثیر آموزش آگاهی بدنی بر بهبود توجه و تمرکز در کودکان مبتلا به اختلال یادگیری

هدف اصلی مطالعه

درمانی

شرایط عمده ورود و عدم ورود به مطالعه

شرایط عمده ورود به مطالعه قبل از تصادفی سازی:

سن ۸ تا ۱۲ سال (مقطع ابتدایی) تشخیص بالینی اختلال یادگیری خاص بر اساس معیارهای DSM-5-TR. نمره کامل هوشبهر 90 تا 110 در مقیاس هوش وکسلر. عدم وجود مشکلات جسمی، حرکتی، بینایی یا شنوایی که در مشارکت اختلال ایجاد کند. رضایت کتبی آگاهانه از والدین یا قیم قانونی.

شرایط عمده عدم ورود به مطالعه قبل از تصادفی سازی:

اختلالات شدید روانپزشکی یا عصبی-رشدی همزمان، مانند اختلال طیف اوتیسم (ASD) یا اختلال بیش‌فعالی/کمبود توجه شدید (ADHD)، که در پیروی از دستورالعمل‌ها اختلال ایجاد می‌کند. استفاده از داروهای روانپزشکی که بر توجه یا عملکردهای اجرایی تأثیر می‌گذارند، مانند متیل فنیدات یا ریسپریدون، در طول مطالعه. غیبت بیش از دو جلسه مداخله متوالی یا سه جلسه مداخله غیر متوالی. درمان همزمان روانشناختی، کاردرمانی یا نوروفیدبک در طول مطالعه. انصراف کودک یا والدین/سرپرست قانونی از مطالعه در هر مرحله.

سن

از سن **8 ساله** تا سن **12 ساله**

جنسیت

هر دو

فاز مطالعه

مصداق ندارد

گروه‌های کور شده در مطالعه

اطلاعات موجود نیست

حجم نمونه کل

حجم نمونه پیش‌بینی شده: **30**

تصادفی سازی (نظر محقق)

اختصاص تصادفی به گروه‌های مداخله و کنترل

توصیف نحوه تصادفی سازی

شرکت‌کنندگان واجد شرایط ابتدا از طریق نمونه‌گیری در دسترس و هدفمند از کلینیک‌های شهر اهواز انتخاب خواهند شد. پس از تأیید واجد شرایط بودن، 30 نفر از شرکت‌کنندگان با استفاده از روش تصادفی‌سازی ساده (روش قرعه‌کشی) به صورت تصادفی به گروه‌های مداخله و کنترل اختصاص داده می‌شوند و در هر گروه 15 نفر قرار می‌گیرند. هر شرکت‌کننده احتمال مساوی برای قرار گرفتن در هر یک از گروه‌ها خواهد داشت.

کور سازی (به نظر محقق)

کور نشده است

توصیف نحوه کور سازی

دارو نما

ندارد

اختصاص به گروه‌های مطالعه

موازی

سایر مشخصات طراحی مطالعه

کد ثبت در سایر مراکز ثبت بین‌المللی

خالی

تاییدیه کمیته‌های اخلاق

1

کمیته اخلاق

نام کمیته اخلاق

کمیته اخلاق در پژوهش دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز

آدرس خیابان

ایران، اهواز، بزرگراه گلستان، فرهنگ‌شهر، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز

شهر

اهواز

استان

خوزستان

کد پستی

61349-37333

تاریخ تایید

2026-09-02, ۱۴۰۵/۰۶/۱۱

کد کمیته اخلاق

IR.IAU.AHVAZ.REC.1405.522

بیماری‌های (موضوعات) مورد مطالعه

1

شرح

اختلال یادگیری خاص

کد ICD-10

F81.0

توصیف کد ICD-10

Specific reading disorder

متغیر پیامد اولیه

1

شرح متغیر پیامد

توجه

مقاطع زمانی اندازه‌گیری

توجه قبل و بعد از مداخله آگاهی از بدن و در یک پیگیری دو ماهه ارزیابی خواهد شد.

نحوه اندازه‌گیری متغیر

توجه با استفاده از آزمون عملکرد مداوم کامپیوتری (CPT-3) ارزیابی خواهد شد. این آزمون شامل ۳۶۰ محرک بصری است که در شش بلوک ارائه می‌شوند. از شرکت‌کنندگان خواسته می‌شود که با فشار دادن کلید فاصله (spacebar) به همه حروف به جز حرف "X" پاسخ دهند. توجه بر اساس خطاهای حذف، خطاهای انجام کار و زمان واکنش ارزیابی خواهد شد. نمرات T بالاتر نشان دهنده عملکرد ضعیف‌تر است.

2

شرح متغیر پیامد

کارکردهای اجرایی

مقاطع زمانی اندازه‌گیری

کارکردهای اجرایی در ابتدا، بلافاصله پس از مداخله و در پیگیری دو ماهه ارزیابی خواهند شد.

نحوه اندازه‌گیری متغیر

کارکردهای اجرایی با استفاده از پرسشنامه رتبه‌بندی رفتاری کارکردهای اجرایی، ویرایش دوم (BRIEF-2) ارزیابی خواهند شد. فرم والد/معلم شامل ۶۳ مورد است که در مقیاس لیکرت ۳ درجه‌ای (هرگز، گاهی اوقات و اغلب) رتبه‌بندی می‌شوند. نمرات خام به نمرات T استاندارد تبدیل می‌شوند که نمرات بالاتر نشان دهنده مشکلات بیشتر در کارکردهای اجرایی است. نمرات ۶۵ T یا بالاتر از نظر بالینی بالا در نظر گرفته می‌شوند.

3

شرح متغیر پیامد

اختلالات یادگیری

مقاطع زمانی اندازه‌گیری

اختلالات یادگیری در ابتدا، بلافاصله پس از مداخله و در پیگیری دو ماهه ارزیابی خواهند شد.

نحوه اندازه‌گیری متغیر

شدت مشکلات یادگیری با استفاده از پرسشنامه مشکلات یادگیری کلرادو ارزیابی خواهد شد. این پرسشنامه 20 سؤالی توسط والدین یا معلمان با استفاده از مقیاس لیکرت 5 درجه‌ای از 1 (هرگز) تا 5 (همیشه/به شدت) تکمیل می‌شود. نمرات کل از 20 تا 100 متغیر است که نمرات بالاتر نشان دهنده شدت بیشتر مشکلات یادگیری است.

متغیر پیامد ثانویه

خالی

گروه‌های مداخله

1

شرح مداخله

گروه کنترل: شرکت‌کنندگان در گروه کنترل در طول دوره مطالعه مداخله آموزشی آگاهی از بدن را دریافت نخواهند کرد و در لیست انتظار باقی خواهند ماند. آنها طبق برنامه مطالعه، ارزیابی‌های مشابهی را مانند گروه مداخله دریافت خواهند کرد. پس از اتمام مطالعه، گروه کنترل می‌تواند مداخله را دریافت کند، مشروط بر اینکه پروتکل مطالعه و تأیید اخلاقی رعایت شود.

طبقه بندی

درمانی - غیره

2

شرح مداخله

گروه مداخله: شرکت‌کنندگان در گروه مداخله، بسته آموزشی روانی-حرکتی مبتنی بر آگاهی از بدن را به مدت ۱۲ جلسه، دو بار در هفته و هر جلسه ۴۵ دقیقه دریافت خواهند کرد. مداخله در یک سالن کلینیک ایمن و مجهز به تاتامی توسط محقق ارائه خواهد شد. هر جلسه شامل ۵ دقیقه گرم کردن، ۳۵ دقیقه تمرینات ساختارمند آگاهی از بدن و روانی-حرکتی و ۵ دقیقه دوره سرد کردن و بازخورد خواهد بود. این مداخله بر اساس اصول آگاهی از بدن و یکپارچگی حسی-حرکتی است و به منظور افزایش حس عمقی، عملکرد دهلیزی، طرحواره بدن، برنامه‌ریزی حرکتی، هماهنگی دو طرفه، یکپارچگی بینایی-حرکتی و جهت‌گیری فضایی طراحی شده است. پیچیدگی تمرینات به تدریج افزایش می‌یابد و توجه و عملکردهای اجرایی، به ویژه حافظه کاری، انعطاف‌پذیری شناختی، کنترل مهاری و توجه تقسیم شده را هدف قرار می‌دهد. جلسات اولیه بر تشخیص بدن، مرزهای بدن، حس عمقی و تعادل تمرکز خواهد داشت. جلسات میانی شامل هماهنگی دو طرفه، عبور از خط میانی بدن، یکپارچگی بینایی-حرکتی، حرکت ریتمیک و برنامه‌ریزی حرکتی خواهد بود. جلسات پایانی شامل تکالیف حرکتی ترکیبی، فعالیت‌های دوگانه، بازی‌های ریتمیک و تمرین‌هایی خواهد بود که نیاز به کنترل شناختی و مهاری بیشتری دارند.

طبقه بندی

درمانی - غیره

مراکز بیمار گیری

1

مرکز بیمار گیری

نام مرکز بیمار گیری

کلینیک کاردرمانی ستیا

نام کامل فرد مسوول

ستاره صحرایی

آدرس خیابان

اهواز، گلستان، خیابان خرداد، بین خیابان دی و بهمن، پلاک 28.

شهر

اهواز

استان

خوزستان

کد پستی

۶۱۳۶۸۳۳۸۹۵

تلفن

+98 937 536 0207

فکس

ایمیل

Setaresahraii@gmail.com

حمایت کنندگان / منابع مالی

1

حمایت کننده مالی

نام سازمان / نهاد

دانشگاه آزاد اسلامی

نام کامل فرد مسوول

دکتر اصلان اگدر نژاد

آدرس خیابان

ایران، اهواز، بزرگراه گلستان، فرهنگشهر، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز، ساختمان اداری، طبقه دوم، دفتر ارتباط با صنعت و جامعه.

شهر

اهواز

استان

خوزستان

کد پستی

61349-37333

تلفن

+98 61 3334 8361

ایمیل

info@iauahvaz.ac.ir

ردیف بودجه

کد بودجه

آیا منبع مالی همان سازمان یا نهاد حمایت کننده مالی است؟

بلی

عنوان منبع مالی

دانشگاه آزاد اسلامی

درصد تامین مالی مطالعه توسط این منبع

100

بخش عمومی یا خصوصی

خصوصی

مبدا اعتبار از داخل یا خارج کشور

داخلی

طبقه بندی منابع اعتبار خارجی

خالی

کشور مبدا

طبقه بندی موسسه تامین کننده اعتبار

موارد دیگر

فرد مسوول پاسخگویی عمومی کارآزمایی

اطلاعات تماس

نام سازمان / نهاد

دانشگاه آزاد اسلامی

نام کامل فرد مسوول

دکتر سیما نقی پور

موقعیت شغلی

استادیار
آخرین مدرک تحصیلی
.Ph.D
سایر حوزه‌های کاری/تخصص‌ها
روانشناسی
آدرس خیابان
اهواز، بزرگراه گلستان، فرهنگ شهر، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز.
شهر
اهواز
استان
خوزستان
کد پستی
۶۱۳۴۹۳۷۳۳۳
تلفن
+98 921 247 1213
ایمیل
simanaghipour45@gmail.com

فرد مسوول پاسخگویی علمی مطالعه

اطلاعات تماس
نام سازمان / نهاد
دانشگاه آزاد اسلامی
نام کامل فرد مسوول
دکتر سیما نقی پور
موقعیت شغلی
استادیار
آخرین مدرک تحصیلی
.Ph.D
سایر حوزه‌های کاری/تخصص‌ها
روانشناسی
آدرس خیابان
اهواز، بزرگراه گلستان، فرهنگ شهر، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز.
شهر
اهواز
استان
خوزستان
کد پستی
۶۱۳۴۹۳۷۳۳۳
تلفن
+98 921 247 1213
ایمیل
simanaghipour45@gmail.com

فرد مسوول به‌روز رسانی اطلاعات

اطلاعات تماس
نام سازمان / نهاد
دانشگاه آزاد اسلامی
نام کامل فرد مسوول
بهاره ملاحی کلاهی
موقعیت شغلی
دانشجو کارشناسی ارشد
آخرین مدرک تحصیلی
لیسانس
سایر حوزه‌های کاری/تخصص‌ها
روانشناسی
آدرس خیابان
ایران، اهواز، کوی ملت، خیابان پانزدهم عامری، پلاک 66.
شهر
اهواز
استان
خوزستان
کد پستی
6164763995
تلفن
+98 61 3447 0141
ایمیل
bahar68apple@gmail.com

برنامه انتشار

فایل داده شرکت کنندگان (IPD)
هنوز تصمیم نگرفته‌ام - برنامه انتشار آن هنوز مشخص نیست
پروتکل مطالعه
هنوز تصمیم نگرفته‌ام - برنامه انتشار آن هنوز مشخص نیست
نقشه آنالیز آماری
هنوز تصمیم نگرفته‌ام - برنامه انتشار آن هنوز مشخص نیست
فرم رضایتنامه آگاهانه
هنوز تصمیم نگرفته‌ام - برنامه انتشار آن هنوز مشخص نیست
گزارش مطالعه بالینی
هنوز تصمیم نگرفته‌ام - برنامه انتشار آن هنوز مشخص نیست
کدهای استفاده شده در آنالیز
هنوز تصمیم نگرفته‌ام - برنامه انتشار آن هنوز مشخص نیست
نظام دسته‌بندی داده (دیکشنری داده)
هنوز تصمیم نگرفته‌ام - برنامه انتشار آن هنوز مشخص نیست